

از خود بیگانگی هشت

و قابلیت بکارگیری آن در مدیریت اسلامی

تالیف : دکتر پیمان نوری بروجردی
عضو هیات علمی مرکز آموزش و بهسازی
منابع انسانی دیوان محاسبات کشور
ناشر : مرکز آموزش و بهسازی منابع
انسانی دیوان محاسبات کشور

نوری بروجردی . پیمان ، ۱۳۲۵ -

از خود بیگانگی مثبت و قابلیت بکارگیری آن در مدیریت اسلامی / تالیف پیمان نوری بروجردی .

تهران : دیوان محاسبات کشور ، مرکز آموزش و بهسازی منابع انسانی ، ۱۳۸۳ .

۵۱ ص : جدول .

۸۰۰۰ ریال ۲ - ۵۸۱۵ - ۰۶ - ۹۶۴ ISBN

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیفا .

۱ . از خودبیگانگی ۲ . مدیریت (اسلام) .

الف . دیوان محاسبات کشور . مرکز آموزش و بهسازی منابع انسانی . ب . عنوان .

۳۰۲/۵۲۳

۲ الف ن ۹ / ۲ / ۸۰۸ B

۳۱۲۲۳ - ۸۳ م

کتابخانه ملی ایران

نام کتاب : از خود بیگانگی مثبت و قابلیت بکارگیری آن در مدیریت اسلامی

تالیف : دکتر پیمان نوری بروجردی

ناشر : مرکز آموزش و بهسازی منابع انسانی دیوان محاسبات کشور

تیراژ : ۲۰۰۰ جلد

نوبت چاپ اول : ۱۳۸۳

قیمت : ۸۰۰۰ ریال

لیتوگرافی ، چاپ و صحافی : انتشارات موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه ریزی

شابک : ۹۶۴ - ۵۸۱۵ - ۰۶ - ۹۶۴

کلیه حقوق برای نگارنده محفوظ است

هو الحکیم

پیشگفتار

انسان موجودی است مدنی الطبع و خلقت او پیچیده ترین و پر رمز و راز ترین مرحله حیات محسوب می گردد. از یک طرف ابلیس سوگند خورده است تا او را همواره به بیراهه برد و از طرفی او خلیفه خداست در روی زمین تا با غلبه بر ذائل انسانی و گریز از نفس اماره و در پناه نفس لوامه خویشتن و با فضائل انسانیت به نفس مطمئنه مقدر الهی برسد.

هابیل و قابیل را دو خط از زمان حضرت آدم (ع) تا روز قیامت ترسیم است و انسانها در این دو طریق در حال حرکت چه از عصر و موج اول یعنی دوران کشاورزی باشد یا از موج دوم حرکت بشری یعنی عصر صنعتی و چه امروز که در موج سوم و همه پیشرفتهای و نابسامانی های آن به عصر فراصنعتی یا ارتباطات یا سیر و اسکان در فضا و به عبارت دیگر دهکده جهانی موسوم گردیده است.

تاریخ بشری آنچنانکه از مورخین بجا مانده است و یا در باوری دینی همانند اعصار پیامبران و رسولان الهی مملو از اثرات انسانهاست، زیرا انسان هم مثل تعلقات خود از بین رفتنی است و اثر او باقی، و بعد از مرگ در این جهان دارای ارزش می باشد و در آن جهان نیز به جزا و عقاب و پاداش تبدیل می گردد.

انسانهای تاریخ ساز در تمدن ایران باستان، یا امپراطوری روم و عصر فرعون و انسانهای جلودار و راهنمای انسانها از سوی پروردگار خالق هستی، در این دو طریق قابل ارزیابی هستند، لکن امری است کاملاً مشهود، و در شرایط فعلی جهانی، وجود دارند انسانهایی که از خویشتن خویش دوری جسته اند و مغرورانه با توسل بر اکتشافات و اختراعات و ابزار و وسائل تکنیکی و تکنولوژی خود ساخته به آسایش جسمی پرداخته و باورهای دینی و اخلاقی را مغایر آزادی های فردی می پندارند و بی هویتی انسان را در عصر فرا صنعتی

اجتناب ناپذیر اعلام می نمایند و هستند انسانهایی که در محور حق مداری آزادی های
اشخاص را هم در انطباق با مقررات خداوند متعال و پیامبران و جانشینان راستین آنها
خواهاند.

از خود بیگانگی مثبت و قابلیت بکارگیری آن در مدیریت اسلامی

اثریست خواندنی از برادر گرانقدر جناب آقای دکتر پیمان نوری که به شیوه ای نوین و با
نگارشی از منابع مختلف تالیف شده و امیدوار است مخاطبین فرهیخته و ارزشمند با اعلام
نظرات خویش و ارسال مرقومه های وزین و شریفشان بر دانش کلیه تصمیم سازان و تصمیم
گیرندگان مدیریت اجرایی کشور بیفزایند. یکی از جهات قابل تقدیر در این مجموعه استفاده
از منابع ارزشی و علمی و تلفیق نظراتی از علمای ارزشمند داخلی و خارجی و پدیده هایی از
علم و فن و هنر نوشتاری می باشد.

به طور یقین انسان راهی غیر از طی طریق در پناه قرآن و عترت نداشته و انسب و اصلحتر
است که خود را به درجه انتظار ظهور زاده زهرای اطهر (س) مهدی موعود (عج) ارتقاء دهد تا
جهانی شدن مقدر و محقق شود و حضور حضرتش در ظهورش متجلی گردد و الهی بودن راه
حق و جدائی آن از راه تجلی در دو خط هابیلی و قابیلی محرز شود و انسانهایی که به خدا
ایمان آورده و عمل صالح انجام داده اند و به حق و صبر سفارش کرده اند رستگار شوند.
توفیق روز افزون دانشمندانی نظیر برادر گرانقدر جناب آقای دکتر پیمان نوری را از درگاه
احدیت مسئلت می نماید.

انشاء...

غ: پاکنها

فهرست

عنوان	شماره صفحه
مقدمه	۹
مفهوم از خود بیگانگی و تعریف ساده انسان از خود بیگانه شده	۱۰
علل مختلف از خود بیگانگی بدون توجه به محیطی یا درونی بودن عامل	۱۳
تکنوکراسی	۱۴
بوروکراسی	۱۵
جدایی از محصول تولید شده	۱۶
پول به عنوان سمبل توانایی	۱۶
نفوذ عقیده یا تلقین دیگران	۱۷
عشق شدید	۱۷
عوامل فرهنگی	۱۹
علم و دانش	۲۰
زهد گرایی	۲۱
عوامل روانی فرد	۲۲
تقسیم بندی علل از خود بیگانگی براساس عوامل محیطی و درونی	۲۳
از خود بیگانگی با منشاء تمنیات شیطانی نهفته در انسان	۲۵
از خود بیگانگی با منشاء عشق شدید به خدا و فطرت الهی	۲۵
بررسی تفصیلی دیدگاه دین مبین اسلام در مورد از خود بیگانگی	۲۵

۲۷	دیدگاه استاد محمد تقی جعفری و انواع از خود بیگانگی
۲۸	جهل و نا آشنایی با خود
۲۸	خود باختگی
۲۹	انکار خود
۲۹	خود را از دست دادن معامله ای
۳۰	زیستن با خود مجازی به جای خود حقیقی
۳۰	عدم توانایی هضم قدرتها و امتیازاتی که در «خود» فرد وجود دارد
۳۱	از خود بیگانگی مثبت
۳۷	مدیران اسلامی چگونه می توانند از مفهوم «از خود بیگانگی با بعد مثبت آن» در راستای اهداف سازمانی بهره گیرند؟
۴۱	خلاصه و نتیجه گیری
۴۳	پاورقی ها
۵۰	منابع و مآخذ

منابع و مأخذ:

- ۱- قرآن کریم
- ۲- بهاری، شهریار «انسان شناسی - خودشناسی» انتشارات بیان، تهران، مهر ماه ۱۳۶۲
- ۳- راسل، برتراند، «عرفان و منطق» ترجمه نجف دریا بندری، شرکت سهامی کتابهای جیبی، تهران ۱۳۶۲
- ۴- فروم، اریک، «روانکاوی و دین» ترجمه آرمن نظریان، انتشارات پویش، تهران ۱۳۶۳
- ۵- دیوان شمس تبریزی، مولانا جلال الدین رومی، انتشارات امیر کبیر، تهران ۱۳۶۱
- ۶- یاسپرس، کارل «آگوستین» ترجمه محمد حسن لطفی، انتشارات شرکت سهامی خوارزمی، تهران ۱۳۶۱
- ۷- وودوشرمن «دیدگاههای نوین جامعه شناسی» ترجمه دکتر مصطفی ازکیا، انتشارات کیهان، تهران ۱۳۶۶
- ۸- پال هرسی و کنت بلانچارد، «مدیریت رفتار سازمانی» ترجمه دکتر علی علاقه بند، انتشارات امیر کبیر، تهران ۱۳۶۵
- ۹- آل احمد، جلال «غرب زدگی» انتشارات رواق، تهران ۱۳۷۰
- ۱۰- الهی، نورعلی، «آثار الحق» جلد دوم، انتشارات جیحون، تهران ۱۳۷۰
- ۱۱- جاسبی، عبدالله، «انسان و از خود بیگانگی انسان از دیدگاه اسلام» مقاله مندرج در مجله علمی پژوهشی اقتصاد مدیریت، انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی، تهران ۱۳۷۶
- ۱۲- جعفری، محمدتقی «مقدمه ای بر تفسیر نهج البلاغه» جلد اول، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، تهران ۱۳۵۸
- ۱۳- انصاریان، حسین، «عرفان اسلامی شرح جامع مصباح شریعه و مفتاح الحقیقه» پیام

آزادی، تهران ۱۳۶۸

- ۱۴ - کوکلان، هوشنگ، «مقاله مبانی رفتار سازمانی قسمت دوم» از کتاب مقاله هائی درباره مبانی رفتار سازمانی و انگیزش، انتشارات مرکز آموزش مدیریت دولتی، تهران ۱۳۷۰
- ۱۵ - شریعتی، علی، «بازگشت به خویشتن و نیازهای انسان امروز» چاپخانه پرتو، تهران ۱۳۵۶
- ۱۶ - لینگ، ر. د «خویشتن از هم گسیخته»، ترجمه دکتر خسرو باقری، انتشارات رشد، تهران ۱۳۷۴

- ۱۷ - شریعتی، علی «انسان بیخود» انتشارات فرهنگ نو، تهران ۱۳۵۷
- ۱۸ - مطهری، مرتضی، «تکامل اجتماعی انسان» انتشارات صدرا، چاپ یازدهم، تهران ۱۳۷۶
- ۱۹ - مطهری، مرتضی، «فطرت» انتشارات صدرا، چاپ نهم، تهران ۱۳۷۶
- ۲۰ - مطهری، مرتضی «علل گرایش به مادیگری» انتشارات صدرا، چاپ هیجدهم، تهران ۱۳۷۶

۲۱- Harold Koontz and Cyril O Donnell, Principles of management , ۲ nd edition . New York .

Mc Grawhill Book Company ۱۹۵۹

۲۲- Johnson . F . " Alienation " NY . Seminar press, ۱۹۷۳

POSITIVE ALIENATION & ABILITY TO USE IT IN ISLAMIC MANAGEMENT

BY : DR. PEYMAN NOORI BOROJERDI
Ph.D. IN FINANCIAL MANAGEMENT & ACCOUNTING
MEMEBER OF IA- CPA
MEMBER OF IMA
MEMBER OF IAEA
CONSULTANT OF SUPREME AUDIT COURT

ISBN :964 - 06 - 5815 - 4